

Statistik om kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser 2018

Under 2018 hade nästan 410 000 personer insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården. Av dessa fick 43 procent insatser varje månad under året. Majoriteten av de som får insatser är 65 år eller äldre.

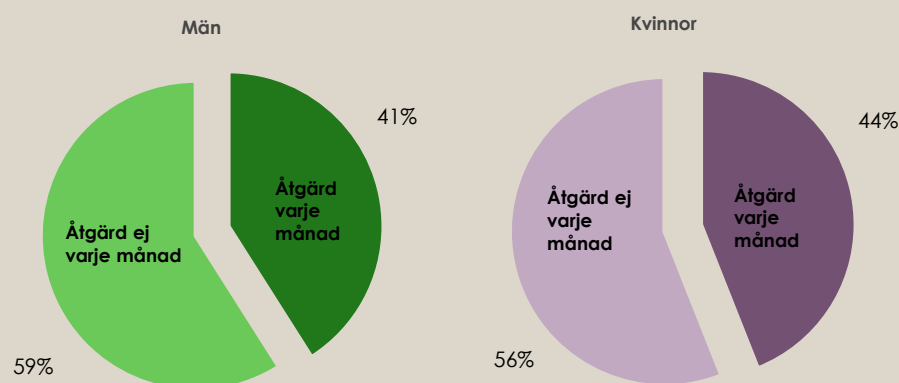
Kommunal hälso- och sjukvård

Med kommunal hälso- och sjukvård avses den hälso- och sjukvård som kommunerna ansvarar för. Kommunerna har ett ansvar för hälso- och sjukvård i särskilda boendeformer, dagverksamhet och hemsjukvård i ordinarie boende. Ansvaret för hemsjukvård i ordinarie boende och i så kallat biståndsbedömt trygghetsboende förutsätter att kommunen har kommit överens med landstinget om att ta över sådant ansvar (12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen[2017:30]). I den kommunala hälso- och sjukvården finansierar kommunen insatser utförda av bland annat sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter, vilket är de vanligast förekommande professionerna. Läkare finansieras av regionerna och rapporterar därför inte in till kommunala hälso- och sjukvårdsregistret.

Stor andel får vård kontinuerligt

Av alla personer som fått kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser är det 43 procent som fått minst en åtgärd varje månad under 2018. Dessa var troligtvis i behov av kontinuerlig vård. Andelen som fått minst en åtgärd varje månad är något högre för kvinnor jämfört med män, se figur 1.

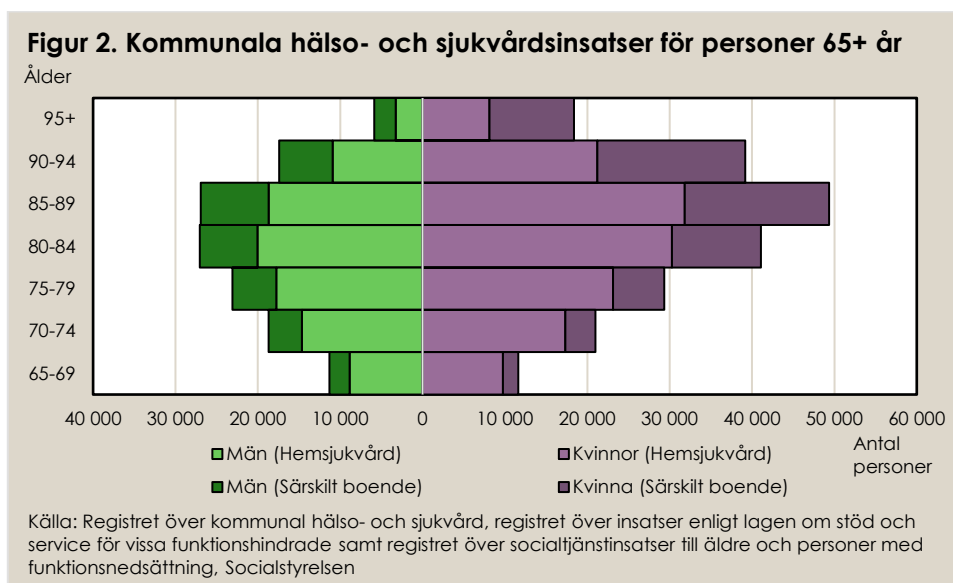
Figur 1. Andel med kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser varje månad

Källa: Registret över kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser, Socialstyrelsen

Äldre personer är mest förekommande

Nästan 410 000 personer var någon gång under 2018 mottagare av kommunal hälso- och sjukvård och av dessa var 340 000 personer 65 år eller äldre. För denna åldersgrupp var 60 procent kvinnor och 40 procent män. Kommunal hälso- och sjukvård ges vanligtvis på ordinärt boende (hemsjukvård) och en viss del ges i särskilda boendeformer. För åldersgruppen 65 år eller äldre bor 35 procent av kvinnorna på särskilt boende och 30 procent av männen. Sammantaget är det fler kvinnor än män i åldern 65 år eller äldre som får insatser och andelen som bor på särskilt boende är högre bland kvinnor, se figur 2.

Skillnaden i antal insatser mellan män och kvinnor i åldern 65 år eller äldre beror delvis på att det finns fler äldre kvinnor än män i riket, men även på grund av att andelen av äldre kvinnor som får kommunal hälso- och sjukvård är högre jämfört med andelen av äldre män som får insatser. Variationerna i antalet insatser mellan årets månader är små. Det finns däremot en betydlig skillnad mellan könen där äldre kvinnor i genomsnitt är 56 000 fler per månad jämfört med äldre män, och denna skillnad kvarstår även när befolkningsstrukturen beaktas.

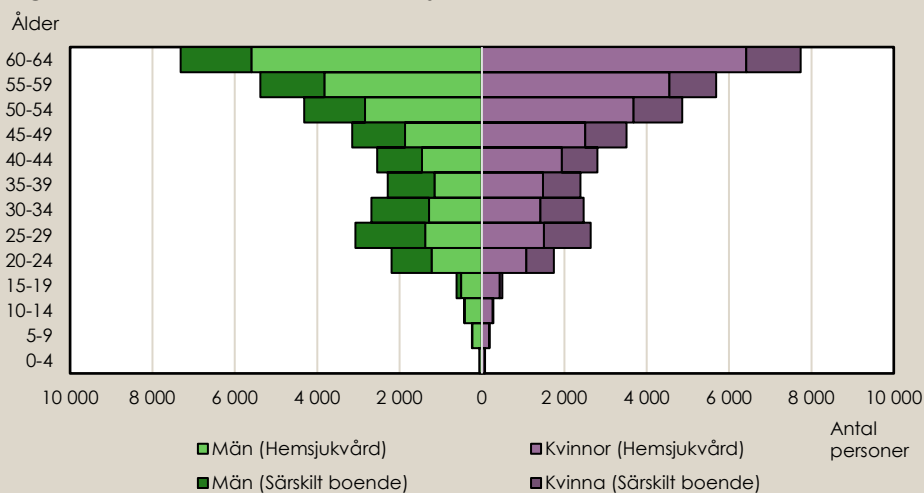
I figur 3 visas antal personer som är yngre än 65 år och har kommunal hälso- och sjukvård. Det är en relativt jämn fördelning mellan könen: 34 900 kvinnor och 34 300 män fick insatser inom kommunal hälso- och sjukvård någon gång under 2018. Av dessa bodde 27 procent av kvinnorna, respektive 36 procent av männen på särskilt boende¹, vilket betyder att fler män än kvinnor i åldern 0–64 (som fått insatser inom kommunal hälso- och sjukvård) bor på särskilt boende.

Det är få personer under 20 år som har kommunal hälso- och sjukvård. Orsakerna till detta kan vara flera, bland annat att vården till barn utförs som egenvård av till exempel vårdnadshavare, personal i förskola eller skola. Dessutom

¹ För personer under 65 år: bostad med särskild service/gruppboende enligt LSS.

regleras fördelningen av ansvaret mellan respektive landsting och kommun i regionala och lokala överenskommelser. Detta innebär bland annat att kommunernas ansvar för hemsjukvård i vissa regioner inte omfattar barn och unga.

Figur 3. Kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser för personer 0–64 år

Källa: Registret över kommunal hälso- och sjukvård, registret över insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade samt registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen

Sammanfattningsvis visar statistiken att antalet och andelen personer med kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser generellt sett ökar med stigande ålder. Andelen personer av befolkningen som får kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser är stabil över tid (fr.o.m. 2014 och framåt) och detsamma gäller andelen som bor på särskilt boende.

Tidsserier och regionala skillnader

Omfattningen av statistiken har ändrats över tid. Registret inrättades 2007 och till en början fick Socialstyrelsen bara in uppgifter om vård i särskilt boende samt till personer med dagverksamhet. Sedan Ädelreformen (1992) har kommuner succesivt övertagit den landstingsfinansierade hemsjukvården och innebär således att omfattningen av registret har ökat. Därtill kan antas att demografiska förändringar med ökad livslängd och medicinska framsteg också har ökat omfattningen av registret. Därför är det naturligt att antalet kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser nationellt har ökat över tid.

Vid publicering av denna statistik är det endast Stockholms län (bortsett från Norrtälje) som inte har kommunaliserat hemsjukvården.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:
www.socialstyrelsen.se/publikationer2019/2019-5-21

Kontakt:

Statistikfrågor:

Jimi Löfman

Telefon: 075-247 42 82

E-post: Jimi.Lofman@socialstyrelsen.se

Sakfrågor:

Eva Lejman

Telefon: 075-247 33 65

E-post: Eva.Lejman@socialstyrelsen.se